

ACC. N:R M. 14618: 1-7.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Otto Eskilsson, Färingtofta*
Härad: *N. Åbo* Berättare: " "
Socken: *Färingtofta* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1958* Född år *1877* i *Färingtofta*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Smuden. B. 1-7.

LuF 109

Smeder

Några särskildt ansatta bysmedar
hans ej ansatta vare sig inom
Färingtofta kommun eller trakterna
deremkring det var endast vid större
gårdar eller fabriker så några nygifta
derom kan ej lämnas.

1 Inom Färingtofta socken var år 1900
ej mindre än 3 st yskessmedar som
bedrev alla slags smedisverksamhet
en av dem hade mest arbete att bestå
vagnar och järnkarvar och plogar
men alla gjorde de reparationer på
järnvaran till lantbrukarna, deras
största inkomst var nog deras skoning
av hästar som på den tiden
var mycket talrik, fast det numera
har minskat till ett fåtal. Några

Luj 109

1

2

liesmeder eller kurvasmeder fans inga
de gjorde endast på beställningar, en av dem
som berlag wagnar och gjorde karvar och
dylikt hade gesäll eller lärpojke

Bonderna utförde i regel ej smidesarbete
av reparationer, då de ej hade något
verktyg derför eller järn.

Husbehovsmedlarna som vi får väl kalla
de 3 smeder som fans här för 1900 hade
fått sin utbildning, att de något år varit
dels som lärpojke dels som gesäll hos
någon annan större smed, därefter
uppsatte de själva smedja, de komna
mest från bondhem, men andre ynglingar
som har lust för yrket kunna förkomma
vad deras

3
vad deras arlöning var kan jag ej tro
Talas om, de hade födan att bryta sig
och möjligen något litet i arlöning
efter hand, de lärde sig något några
bestående arbetstider från ej på den
tiden utan de fick arbeta efter som
det bestämdes, det förkom att den som
kom till smedjan fick hjälpa till att
dra bålen.

Länns smeden som gärdsen hade
gott anseende i orten, några särskilda
hade de ej, inte heller tandutdragare
för hästar som blev batta kunde under
söka om vid skoning något som
tyckte honom
Några vedsvärd och sägner kan jag
ej härta

4 Inredning var vardagsklädd i vanliga
arbetskläder, men hade alltid ett
förskinn av tunn hud bundit för
sig, för att hindra gnistor attända
kläderna, under fritid var de klädda
som andra människor

Inredning var efter den tidens förhållanden
i god ekonomisk ställning.

Inredning bodde i ett särskildt bönings
- hus med vanlig inredning, dertill
var inredning en byggnad för sig sjelf
der fanns skottar och kolbär, Blag
och eldstad, Verktyg fanns ju många
olika slag samt bommaskin, på
senare tid har det utökats mycket
Till det batne några sagor om
overnaturlige väsen har ej funnits

5 Järnet köptes av smederna från
större grusshandlande, de tog vilka
demissioner efter vad de trodde sig behöva
Lågon annan metall kunde ju för-
-komma men endast till lagning av
söndriga delar. Smideskol köpte
smederna hos grusshandlande i
större samhälle. Nya vagnar kunde
förelkomma att beställaren själv beställde
träverket och smeden beställde det men
merändels beställde vagnen efter önskad
demissioner så smeden själv beställde
träverket. Sedan fjädrarvagnen blev
allmänna beställde smeden färdiga
fjädren av olika storlekar till vagnarne
till slädar och dylikt gjordes av vanligt
av den inköpta järn på 1800 Tals
smeds även hästsko till beställare

men i början av 1900-talet var det färdiga
hästskor och köra då de helt övergick
till dem. Sljuning där så bekvämlig
verkstades av smederna

- 6 På eld-faden eller ässan som den kallades
lades mät för röret som kom från
bäljen kross stöcker och ved samt där-
över litet kol, när de satte eld drog
och blåste med bäljen var snart en
läga uppgång som med kol och bäljen
= blåsning kunde hållas uppgång i onskad tid
Hårdning av stångar var brukande på
varje smed kunnighet, det som hårdades
skulle ha en viss uppgång som
endast kunnig smed kunde till se
för värmte och ej för kallt och när det
harmats ut var det var det mycket nog
med avkyllning så att det ej blev för mycket

eller för ~~hätt~~ hätt, det var en ganska
snar uppgift för smeden

egaren av hästar fick föreför det hästen
bunden i skottallet själv hälla upp hästens
fötter, fast på senare tid den som skor
själv håller upp, fast det ej är alla hästar
det går med, att varka av hovarna
fins särskilda knivar som med hemmen
avverka hovarna så skon gassar

Omläggning av tyulningar på en vagn
Tillgick så att efter naga mätt på tyullet
omkräts, ringens stöcke avtogs till längd
och med bogmasken böjdes rund och som
mansuetades, därefter lades tyulet på under
lag, mer än kvarten därefter uppvärmdes
ringen som då utågas varefter den slog
på tyulet och efter avtyllning såu ringen
fast den spikades även fast.